

อาหารสมอง



● **ดร. สามเกียรติ์**
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

คนไทยรู้จักคำว่า Digital Economy เมื่อรองนายกรัฐมนตรีท่านใหม่ ผู้รับผิดชอบด้านเศรษฐกิจ คือ

ม.ร.ว.ปรีดิยาทร เทวกุล แถลงนโยบายว่า ต้องสนับสนุนให้เกิด **Digital Economy** ขึ้น เพื่อเปลี่ยนรูปภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการดั้งเดิมของเรา ลงมรดกความหมายของคำนี้กัน

Digital Economy หมายถึงเศรษฐกิจที่กิจกรรมทางเศรษฐกิจอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศหรือไอที (ซึ่งมีอินเทอร์เน็ตเป็นหลัก) เป็นปัจจัยสำคัญ **สิ่งที่เราเรียกว่า E-Commerce หรือการค้าขายกันทางอินเทอร์เน็ตคือลักษณะหนึ่งของ Digital Economy**

ผู้บัญญัติศัพท์นี้ขึ้นเป็นคนแรกคือ **Don Tapscott** ผู้เขียนหนังสือชื่อ **"The Digital Economy : Promise and Peril in the Age of Networked Intelligence"** ในปี 1995 หนังสือเล่มนี้เป็นเบสต์เซลเลอร์ ระดับชาติภายในเวลา 1 เดือน และคงความเป็นหนังสือยอดฮิตอยู่หลายเดือนในที่สุดก็ได้เป็นหนังสือด้านไอเดียธุรกิจที่ฮิตอันดับ 1 ในปี 1996

Tapscott ชี้ให้เห็นว่าอินเทอร์เน็ตจะเปลี่ยนวิถีของการค้าขายอย่างชนิดที่โลกไม่เคยเห็นมาก่อนโดยจำเป็นต้องมีโครงสร้างพื้นฐานด้านไอที กฎกติกาและกฎหมาย การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการปรับตัวและปรับทัศนคติของประชาชน

Digital Economy มีชื่ออื่นอีก เช่น The Internet Economy / The New Economy หรือ Web Economy อย่างไรก็ตามชื่อที่คนนิยมที่สุดคือ Digital Economy

Digital Technology เป็นฐานสำคัญ

Digital Economy

ของไอทีซึ่งอาศัยการใช้เลข 0 และ 1 ซึ่งอยู่ในลักษณะของ Binary System (ถ้าเป็น Decimal System ก็จะเป็นฐาน 10 กล่าวคือประกอบด้วยเลข 0 ถึง 9) ในการส่งสัญญาณ ซึ่งการส่งสัญญาณ 0 และ 1 ส่วนใหญ่กระทำผ่านใยแก้วนำแสง (Optic Fiber)

ไอทีคือการผนวกเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ากับเทคโนโลยีโทรคมนาคม สังคมที่มีโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม (เช่นเครือข่ายใยแก้วนำแสงเป็นตัวกลาง) นำเสียง ข้อมูลและภาพสู่โทรศัพท์ และอุปกรณ์ไอทีทั้งหลาย / ชุมสาย / เสาส่งสัญญาณ / สถานีรีเลย์สัญญาณ ฯลฯ) ที่มีคุณภาพและครอบคลุมกว้างขวาง มีการบริหารจัดการเครือข่ายที่ดี ตลอดจนมีการประยุกต์ซอฟต์แวร์ และมีกลไกในการประสานการใช้โครงสร้างพื้นฐานที่ดี จะเป็นกุญแจสำคัญสู่การเป็น Digital Economy

การเป็น Digital Economy ทำให้เกิดสิ่งต่อไปนี้

(1) การลดต่ำลงของต้นทุนในการประกอบการไม่ว่าในด้านการผลิต ด้านการขาย (ลองจินตนาการสังคมที่ไม่มีอีเมล ไม่มีโทรศัพท์มือถือ ไม่มี Conference Call ดูว่า จะมีเสียห่วยหรือ Transaction Cost ในการดำเนินการสูงเพียงใด)

(2) อำนาจให้เกิดการต่อยอดในการผลิตสินค้าและบริการใหม่ออกสู่ตลาดเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภค ตัวอย่างเช่นการได้รับข้อมูลข่าวสารในเรื่องต่าง ๆ จากแหล่งอื่น ๆ ทั่วโลกเพื่อนำมาช่วยออกแบบผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ ๆ ฯลฯ

(3) การขยายตัวอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้นของ E-commerce ท่ามกลางสมภาวะการณ์ที่ต้นทุนในการดำเนินการลดต่ำลง เช่น การขายของทางอินเทอร์เน็ตโดยไม่ต้องมีร้านค้า ความสะดวกของผู้ซื้อที่ไม่ต้องเดินทางไปหาซื้อของ เกษตรกรเปิด Application และรู้ได้ทันทีจากตำแหน่ง GPS ที่ตนอยู่ว่า ในพื้นที่นั้นในปีนั้นควรปลูกพืชอะไร ฯลฯ

(4) ขยายการจ้างงานและสร้างการจ้างงานในลักษณะใหม่ ๆ อันเป็นผลจากการเกิดสินค้าการตลาดและรูปแบบการค้าขายใหม่ เช่น นักกลยุทธ์การตลาดทาง social media ที่ปรึกษา E-commerce นักโฆษณาสินค้าทาง Social Media ฯลฯ



(5) อำนาจให้เกิดการลงทุนธุรกิจข้ามพรมแดนมากยิ่งขึ้น เช่น การจองโรงแรมและทริปท่องเที่ยว การลงทุนซื้อหุ้นต่างประเทศ การค้าขายเงินตราต่างประเทศ ฯลฯ

(6) สนับสนุนการเรียนรู้ของประชาชนซึ่งช่วยส่งเสริมคุณภาพของมนุษย์และแรงงาน เช่น การเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต / E-Learning ฯลฯ

ประการสำคัญ Digital Economy อำนาจให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจของภาคต่างๆ มีมูลค่าสูงขึ้นและมีประสิทธิภาพสูงขึ้นด้วย นอกจากนี้ยังสนับสนุนความแข็งแกร่งในการกำหนดกลยุทธ์การตลาด อันเนื่องมาจากการมีข่าวสารข้อมูลที่กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ภาค Hospitality ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมท่องเที่ยว พักผ่อนหย่อนใจ อาหาร บันเทิง การเดินทาง wellness (นวด สปา รักษาพยาบาล) ซึ่งกำลังจะมีความสำคัญในภูมิภาคของ CLMV (Cambodia-Laos-Myanmar-Vietnam) จีนตอนใต้และไทยมากยิ่งขึ้นจะได้านิสงส์เป็นอย่างมากจากการเป็น Digital Economy

ปัจจุบันบ้านเรามีเครือข่ายใยแก้วนำแสงอย่างกว้างขวางไปถึงประชาชน 1 ใน 3 ของอำเภอทั้งหมด และตำบลใหญ่ ๆ เครือข่ายโทรคมนาคมของเราก็กระจายตัวไปเกือบทั่วประเทศอีกทั้งมีการผนวกกิจกรรมเศรษฐกิจเข้ากับไอทีจนอาจเรียกได้ว่าเราเป็น Digital Economy ในระดับหนึ่ง ในภาคีรัฐเองสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สรอ.) ซึ่งทำหน้าที่ส่งเสริมการใช้ไอทีของงานภาครัฐก็วางโครงสร้างพื้นฐานของอินเทอร์เน็ตของภาครัฐไว้กว้างขวาง และสามารถนำเอาฐานข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐจำนวนหนึ่งมารวมกันไว้เพื่อความสะดวกในการใช้ของประชาชน หน่วยงานของรัฐชื่อสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สพธอ.) ก็ได้วางรากฐานกฎหมายของการต่อยอดขึ้นไปเป็น Digital Economy ไว้พอสมควรแล้ว เช่นเดียวกับองค์กรของภาครัฐที่สนับสนุนการผลิตซอฟต์แวร์ และการใช้ไอทีในการผลิตและให้บริการ

ถ้ารัฐบาลเอาจริงในเรื่องการสร้าง Digital Economy ก็จะทำให้สามารถต่อยอดขึ้นไปจากฐานที่มีอยู่ได้เป็นอย่างดี ด้วยการประสานงานของหน่วยงานต่าง ๆ เข้าด้วยกัน มีแผนพัฒนาเป็นขั้นตอนโดยมีลำดับความสำคัญ อะไรที่ขาดก็เติมให้เต็ม และร่วมใช้ทรัพยากรกัน ก็เชื่อได้ว่าจะทำให้สำเร็จในระดับหนึ่งในเวลาพอสมควร และจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจไทยในปัจจุบันและอนาคต

ปัจจุบัน Tapscott คนแคนาดา ผู้ประดิษฐ์คำว่า Digital Economy เป็นกุญแจสำคัญของโลกในด้านการให้คำปรึกษาทางธุรกิจ เขาเขียนหนังสือธุรกิจร่วมกับคนอื่นรวม 15 เล่ม หลายเล่มดังระดับโลก เมื่อไม่นานมานี้กลุ่ม Thinkers50 ได้เรียงลำดับที่อุป 50 คน ในโลกซึ่งยังมีชีวิตอยู่ที่มีอิทธิพลต่อแนวคิดด้านธุรกิจมากที่สุด ผลก็คือ Tapscott อยู่ในอันดับที่ 4

ผู้เขียนรู้สึกตื่นเต้นและยินดีกับความสำเร็จของ Tapscott ผู้เกิดวันเดียวเดือนเดียวและ ปีเดียวกับผู้เขียน จำนวนนาฬิกาที่เราสองคนมีชีวิตอยู่บนโลกใบนี้ต่างกันอย่างมากก็ไม่เกิน 60 x 24 หรือ 1,440 นาที